HÖGSKOLAN I BORÅS

Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv

Children, Culture and Communication - in a Pre-School Educational Perspective

30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: 11FK32
Revision: 3.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2024-04-11
Gäller från: HT 2024

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1F)
Utbildningsområde: Undervisning 85%, Verksamhetsförlagd utbildning 15%
Ämnesgrupp: Pedagogik
Förkunskapskrav: Godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng.
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar och problematiserar barns förutsättningar för utveckling och lärande i förskolan i förhållande till lekens betydelse, ämnesdidaktik, betydelsen av kultur och estetiska lärprocesser. Genom ett terminsövergripande arbete får studenterna bekanta sig med tematiskt arbete som arbetsmetod. Matematik, språk och kommunikation utgör centralt innehåll i kursen, liksom hur systematiskt kvalitetsarbete kan genomföras och användas för förskolans utveckling. Studenterna får även själva tillämpa och diskutera metoden enkät i relation till det systematiska kvalitetsarbetet. I kursen ingår fältdagar.

Mål

Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för betydelsen av estetiska lärprocesser och tematiskt arbete i förskolan
1.2 diskutera och problematisera begreppen kultur, barnkultur och barns kultur
1.3 diskutera leken i förskolan och dess betydelse för barns lärande och utveckling
1.4 beskriva och problematisera pedagogers roll i relation till barns lek
1.5 diskutera hur barns kunskaper och erfarenheter tas tillvara utifrån ett inkluderande perspektiv för att stimulera varje barns lärande och utveckling
1.6 visa kunskap om centrala begrepp och teorier om barns utveckling av matematisk förståelse
1.7 redogöra för teorier om språkutveckling
1.8 visa kunskap om hur flerspråkighet kan användas som tillgång i det pedagogiska arbetet

Färdighet och förmåga
2.1 tillämpa digitala verktyg och multimodalt berättande som pedagogiska redskap för barns lärande och utveckling
2.2 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användandet av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet
2.3 tillämpa ämneskunskaper om grundläggande matematik som krävs för yrkesutövning
2.4 identifiera litteracitetsutvecklande miljöer i förskolan
2.5 tillämpa metoder för att stimulera och utveckla barns kommunikation och kognitiva medvetenhet kring språk
2.6 tillämpa och diskutera estetiska uttrycksformer
2.7 tillämpa och diskutera enkät i relation till systematiskt kvalitetsarbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 diskutera och problematisera pedagogisk dokumentation som metod för uppföljning, utvärdering och utveckling av arbetet i förskolan
3.2 visa förståelse för systematiskt kvalitetsarbete och diskutera dess betydelse för utveckling av förskolans verksamhet och barns möjlighet till utveckling och lärande

3.3 förklara och reflektera kring hur kollegialt samarbete och eget pedagogiskt ledarskap påverkar yrkesrollen
3.4 argumentera för didaktiska val med stöd i vetenskapliga metoder och texter

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, workshops, grupparbete samt fältuppgifter.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Tematiskt arbete i förskolan
Lärandemål: 1.1, 1.3, 1.5, 1.8, 2.1, 2.5, 2.6, 3.3
Högskolepoäng: 7
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Redovisning i grupp (RE01)

Estetik och barns kultur i förskolan
Lärandemål: 1.1, 1.2
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Seminarium (SE01)

Systematiskt kvalitetsarbete och enkät som metod
Lärandemål: 2.2, 2.7, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Inlämning (IN01)

Lek som didaktiskt verktyg
Lärandemål: 1.3, 1.4, 3.4
Högskolepoäng: 5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Inlämning (IN02)

Matematikdidaktik
Lärandemål: 1.3, 1.6, 2.3, 3.4
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Praktiskt genomförande (PG01)

Språk, litteracitet och läsning
Lärandemål: 1.3, 1.7, 1.8, 2.4, 2.5
Högskolepoäng: 5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Redovisning (RE02)

Matematik
Lärandemål: 1.6, 2.3
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Tentamen (TE01)

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Vid omexamination kan examinator besluta om annan examinationsform.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Andersson, Camilla Eline, Aronsson, Lena & Lenz Taguchi, Hillevi (red.) (2023 eller senare). *Höj hörstyrkan! Lyssnandets pedagogik idag och i framtiden*. Malmö: Gleerups. (utdrag ca 55 s)

Björklund, Camilla (2010 eller senare). *En två många: om barns tidiga matematiska tänkande*. 1. uppl. Stockholm: Liber. (174 s)

Björklund, Camilla & Pramling (red.) (2020 eller senare). *Innehållets didaktik i förskolan.* Stockholm: Liber. (156 s)

Doverborg, Elisabet & Pramling Samuelsson, Ingrid (2012 eller senare). *Att förstå barns tankar: kommunikationens betydelse*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Liber. (96 s)

Doverborg, Elisabet, Pramling Niklas & Pramling Samuelsson, Ingrid (2020 eller senare). *Att arbeta med tema i förskolan: en metodikbok.* Stockholm: Liber. (128 s)

Gjems, Liv (2018 eller senare). *Förskolans arbete med tidig litteracitet - på barns villkor.* 1. upp. Lund: Studentlitteratur. (192 s)

Heimer, Maria & Ohlsson, Maria (2023 eller senare). *Språka för livet. Nycklar och strategier för alla barns språkutveckling.* Lund: Studentlitteratur. (247 s)

Håkansson, Jan (2021 eller senare). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur. Kap. 4 och kap. 5 (57 s)

Kjörling, Anne-Marie (2017 eller senare). *Textsamtal & bildpromenader.* Stockholm: Lärarförlaget. Kap. ”Bildpromenader är undervisning” och ”Exempel på bildpromenader” (utdrag ca 65 s)

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (2021 eller senare). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken.* Malmö: Gleerups. (utdrag ca 105 s)

Lahdenperä, Pirjo (red,) (2018 eller senare). *Den interkulturella förskolan - Mål och arbetssätt*. Stockholm: Liber. (139 s)

Magnusson, Maria & Pramling Samuelsson, Ingrid (red.) (2023 eller senare). *Den lekande undervisande förskolläraren. Lekresponsiv undervisning i praktiken*. Lund: Studentlitteratur. (160 s)

Nilsson, Monica, Grankvist, Anna-Karin, Johansson, Elin, Thure, Jeanette och Ferhopt, Beth (red.) (2018 eller senare). *Lek, lärande och lycka. Lekande och utforskande i förskolan.* 1.uppl. Malmö: Gleerups. (128 s)

Nordgren, Pia (2021 eller senare). *Språk i sikte. Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*. Lund: Studentlitteratur. (utdrag ca 25 s)

Pihlgren, Ann S. (2023 eller senare). *Samtala om högläsning och berättande i förskolan.* Stockholm: Gothia Kompetens. (186 s)

Skaremyr, Ellinor (2019 eller senare). *Språkliga gemenskaper och minoritetsspråkiga barn i svensk förskola*. Karlstad: Karlstads universitet. (143 s)

Solem, Ida Heiberg & Reikerås, Elin Kirsti Lie (2004 eller senare). *Det matematiska barnet.* 1. uppl. Stockholm: Natur och kultur. (344 s)

Wallerstedt, Cecilia (2015 eller senare). Musikdidaktik i förskolan. *Att utveckla barns skapande förmåga.* Stockholm: Gothia Kompetens. (103 s)

Wallin, Erika (red.) (2023 eller senare). *Förskolans systematiska kvalitetsarbete. Utmaningar och möjligheter.* Stockholm: Lärarförlaget. Kap. 1–10 (160 s)

Wennemark, Marika (2023 eller senare). *Enkätmetodik.* Stockholm: Liber. (utdrag ca 65 s)

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2018 eller senare). *Lyssnandets pedagogik. Etik och demokrati i pedagogiskt arbete.* 2.uppl. Stockholm: Liber. (216 s)

Ytterligare litteratur inklusive artiklar, rapporter och styrdokument tillkommer enligt lärares anvisningar, max 150 s.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning, 210 hp.